

ринку фінансових послуг, зміцнить конкурентоздатність вітчизняної економіки, збільшить інвестиційну привабливість та залучення іноземних інвестицій для розвитку та процвітання України. Отже, вдосконалення регулювання фінансового ринку є необхідним та безповоротним процесом розвитку нашої країни.

Список використаних джерел:

1. Білорус О. Г. Гіпер фінансіалізація світової економіки та її глобальні наслідки і проблеми /О. Г. Білорус // Фінанси України. – 2014. – № 12. – С. 32–41.
2. Верховна Рада ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг», 12 жовтня 2019 р. – Верховна Рада України: [сайт]. URL: <https://rada.gov.ua/news/Novyny/181014.html>
3. Президент підписав закон про "спліт", 16 жовтня 2019 р. – Дзеркало тижня: [сайт]. URL: https://dt.ua/ECONOMICS/prezident-pidpisav-zakon-pro-spliti-326472_.html

УДК 336.76

Барановський Б. О.

студент III курсу факультету фінансів

Науковий керівник - Урванцева С. В.,

к.е.н., доцент кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Методологія ціноутворення на фінансовому ринку

Сучасна економіка у кожній конкретній країні, незалежно від масштабів, рівня розвитку і структурних особливостей власне фізичної економіки, все більшою мірою зорієнтована на фінансову сферу, яка значною мірою концентрується у фінансовій економіці. Як зазначає В. Лук'янов: «конструкція

сучасної економіки нагадує перевернуту піраміду: над вузькою основою «реальної» економіки нависає багаторазово переважаюча її фінансова масивність» [1, с.57].

Діяльності у сфері фінансового ринку вимагає розуміння структури та системи формування цін на цьому ринку, адже ціна є вкрай важливим регулятором економіки загалом. Завданнями ціноутворення на фінансовому ринку є: відображення реального співвідношення попиту і пропозиції; реалізація конкретних цілей ціноутворення; врахування різноманітних факторів.

Ціноутворення на фінансовому ринку окремо взятої країни є результатом еволюції моделей її розвитку. Характер будь-якої моделі фінансового ринку визначається багатьма чинниками. З одного боку – це історико-національні цінності і традиції певної країни, а з іншого – ринок є складною сукупністю міжнародних взаємовідносин в процесі емісії, купівлі-продажу фінансових інструментів та формуванню цін на них [2, с.64].

Вибір методологічних підходів обумовлює перелік методичного інструментарію для дослідження цінових механізмів фінансового ринку загалом та ринку цінних паперів зокрема. У даному контексті методичний інструментарій також розглядається як система аналітичного інструментарію з інструментарієм, який враховує поведінкові аспекти, зокрема методи теорії прийняття рішень та методи теорії ігор. Необхідність застосування елементів теорії ігор та теорії прийняття рішень обумовлена тим, що дослідження процесів розвитку ринку цінних паперів та особливостей функціонування його цінових механізмів вимагає врахування реакції учасників ринку на будь-які кон'юктурні коливання. Крім того, рішення, які приймають економічні агенти на фінансовому ринку, залежать від оцінки ними потенційних рішень інших учасників ринку, що також обумовлює доцільність застосування системи теорії ігор.

Система формування цін базується на наступних генеральних принципах ціноутворення цінних паперів: обґрунтованості цілей ціноутворення, вигідності, достовірності, спадної корисності, дохідності.

Принцип обґрунтованості цілей ціноутворення, видів цін і окремих елементів ціни, є сукупністю законів та рамок інтересів, показників та варіантів дій інвестора з метою направлення свого капіталу.

Вигідність є відображенням в ціні доцільності емісії цінних паперів, адже основною метою інвестора є отримання прибутку, мінімізація збитків, отримання гарантій чи здобуття нових ресурсів й можливостей на фінансовому ринку. Подібним принципом є ступінь потреби інвестора в придбанні цінних паперів, що допомагає визначити, яку суму він готовий сплатити за них.

Принцип достовірності – це втілення фактичних витрат на емісію та обслуговування ціни паперів. Існує хибкий баланс між ступенем регулювання та втручання наглядових структур у діяльність емітентів цінних паперів і збереженням комерційних і адміністративних таємниць окремих фінансових інституцій.

Принцип спадної корисності пояснюється тим, що чим більше цінних паперів на ринку, тим меншу цінність має кожна додаткова одиниця придбання їх.

Не менш важливим принципом є доходність; при збільшенні доходів попит зростає і, відповідно, при зниженні доходів – зменшується [3, с.1].

Основою розрахунків та відстеженням трендів, тенденцій на фінансовому ринку використовують аналітики технічний аналіз, що дає змогу здійснювати та прогнозувати коливання ціни цінних паперів в часі. Власне, технічний аналіз є сукупністю методів прогнозування варіацій цін за допомогою графічної інформації історичних коливань показників ринку, а також статистичні розрахунки з використанням графічного зображення інформації. Саме завдяки цьому методу, і емітенти, і посередники, і потенційні інвестори можуть аналізувати та розраховувати інформацію необхідну для зважених та прорахованих кроків та рішень щодо покупки чи продажу у певний момент часу цінних паперів так, щоб максимально раціонально використати їх ціну на свою користь та вийти в прибуток чи досягти інших інвестиційних цілей.

Ціноутворення на ринку цінних паперів має свої специфічні особливості. Зокрема, ціноутворення на первинному та вторинному ринках цінних паперів суттєво відрізняється, що зумовлено різною метою їх функціонування. Мета первинного ринку – організація первинного випуску цінних паперів і їх розміщення, а вторинного ринку – забезпечення ефективного обігу цінних паперів після їх первинного розміщення. Тому на кожному з рівнів ринку цінних паперів формується певний вид ціни. На первинному ринку встановлюється номінальна ціна й ціна розміщення, на вторинному – ринкова ціна[4, с.44]. Так, якщо на первинному ринку емітент сам визначає ціну цінних паперів тільки на момент випуску та погашення, то на вторинному ринку активізуються економічні механізми, що утворюють ринкову ціну.

Виходячи з викладеного, можна стверджувати про важливе значення ціноутворення для фінансового ринку. Ціна цінних паперів дозволяє оцінити стан тої чи іншої галузі, представники якої беруть участь у операціях на фондовому ринку. Локально, ціна цінних паперів дозволяє конкретному інвестору відстежувати та прогнозувати коливання, дохідність, загрози та ризики від покупки тих чи інших фінансових інструментів фінансового ринку.

Список використаних джерел:

1. Лук'янов, В. С. Сучасні фінансові ринки [Текст]: монографія / В. С. Лук'янов. – К. : Знання, 2013. – 480 с.
2. Мацелюх Н. П. Взаємопов'язані фактори впливу на ціноутворення сучасного ринку цінних паперів / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/12_2015/46.pdf2.
3. Ціноутворення на фінансовому ринку, 2007 / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://works.doklad.ru/view/kY8xLoZf4tc/all.html>
4. Сучасні концепції ціноутворення на ринку цінних паперів / І. Сторонянська, М. Ліпич // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. - 2015. - № 1. - С. 43-49. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echcenu_2015_1_11